

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 5P/37/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614205677
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Juraj Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2014:5614205677.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti súdu o maloletú E. Š., nar. XX. XX. XXXX, bytom vo L. XXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov: matky R. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom v K. R., X. XXX/X, toho času bytom L. XXX a otca R. Š., nar. XX. XX. XXXX, bytom v K. R., P. XXX/X, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia a o návrhu otca na zmenu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, takto

rozhodol:

Súd u k l a d á matke R. Q., nar. XX. XX. XXXX, aby odovzdala maloletú E. Š., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti otca R. Š., nar. XX. XX. XXXX.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej E. Š., nar. XX. XX. XXXX, sumou vo výške 27,13 eur mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám otca, od 25. 06. 2014.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 18. 06. 2014, sa otec maloletej R. Š. domáhal, aby súd zveril maloletú E. Š., nar. XX. XX. XXXX do jeho osobnej starostlivosti, ktorý bude oprávnený ju zastupovať a spravovať jej majetok a matke navrhol uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou minimálneho výživného. Súčasne s podaním návrhu vo veci samej podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. a/, b/ Občianskeho súdneho poriadku, ktorým sa nariaďuje matke odovzdať maloletú E. do starostlivosti otca a matke navrhol uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletej minimálnym výživným k rukám otca. Odôvodnil to tým, že žije so svojou matkou v 4 - izbovom byte, dočasne s nimi býva aj jeho rozvedená sestra s dcérou po dobu, kým si nenájde samostatné bývanie. Byt je v osobnom vlastníctve jeho matky zamestnanej v Rakúsku ako opatrovateľky. Mesačné poplatky spojené s bývaním predstavujú sumu, ktorú nevedel presne uviesť, ale on prispieva sumou 150,- eur mesačne. S dcérou sa stretáva pravidelne približne každý druhý víkend. Dcéra k nemu chodí rada, teraz si už rozumejú veľmi dobre. Tiež má veľmi dobré vzťahy s celou jeho rodinou. Po dcéru si chodí autom k jej prastarej mame do Vlách, kde býva približne 1 rok. V starostlivosti matky sa vyskytujú problémy, o čom vie z informácií úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Už pri rozhodovaní o zvýšení výživného mal informácie o vykonávaní opatrení sociálno - právnej ochrany detí a sociálnej kurately a bol zapojený do riešenia problémov starostlivosti o dcéru. V konaní o uloženie výchovného opatrenia sa dozvedel, že matka začala liečiť svoje závislosti a podrobuje sa liečbe v Banskej Bystrici. Aj napriek tomu žiadal, aby súd dohľad nad starostlivosťou o jej dcéru nariadil, nakoľko matke nedôveroval. Vie, že sa poriadne o dcéru nestará. V poslednom období je dcéra prevažne v starostlivosti svojej prastarej matky P. P., bytom L.. On sa chce o dcéru postarať, aj keď je si vedomý, že to nebude jednoduché. Pani P. sa o dcéru stará dobre, avšak pre jej pokročilý vek nechce, aby zabezpečovala to, čo majú zabezpečovať rodičia.

Na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš bolo dňa 16. 04. 2014 doručené vyjadrenie Základnej školy s materskou školou L. k maloletej E. Š.. Z jeho obsahu bolo zistené, že E. navštevuje ZŠ s MŠ druhý školský rok. Nastúpila do ich školy pred polrokom školského roku 2012/2013, čo sa odzrkadlilo

na jej ťažšej adaptácii v rámci triedy a školy. Na konci školského roku žiačky udelili pokarhanie riaditeľom školy, nakoľko viackrát porušila školský poriadok. Priestupky, ktorých sa dopustila súviseli s fyzickými útokmi na spolužiakov a žiakov ich školy, po dôkladnom prešetrení tieto priestupky sčasti vyvolávali iní žiaci a E. nevedela riešiť konflikty bez fyzického kontaktu. Tento školský rok sa situácia rapidne zlepšila. E. je kludná, spolupracuje so spolužiakmi, triednou učiteľkou, našla si v triednom kolektíve kamarátov. Podľa starej mamy, ktorá najčastejšie spolupracuje so školou, zlom nastal počas prázdnin. Matka maloletej navštívila školu dvakrát, a to pri zápise E. do školy a kvôli potvrdeniu na sociálny úrad, viackrát však komunikovala s triednou učiteľkou telefonicky. Matka R. Q. má podľa vyjadrení E. starej mamy R. Q. st. psychické problémy, kvôli ktorým už bola viackrát hospitalizovaná, počas matkinej neprítomnosti je maloletá v starostlivosti starej mamy R. Q. st., tak je tomu aj momentálne, nakoľko je matka dlhodobo hospitalizovaná. Škola má potvrdenie od Obecného úradu vo L. o starostlivosti starej mamy. Dochádzka do školy je pravidelná, vymeškané hodiny má ospravedlnené od lekára. E. chodí oblečená čisto, nosí si pomôcky na vyučovanie aj desiatu, navštevovala školskú jedáleň, keď bola v hmotnej núdzi. Chodí na vyučovanie pripravená v rámci svojich možností.

Obec L. správou zo dňa 04. 04. 2014, doručenu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš dňa 09. 04. 2014 oznámila, že maloletá E. naďalej zostáva prevažne v starostlivosti svojej 86 - ročnej prastarej mamy. Obci nie je známe, ako často a kedy sa na uvedenej adrese v obci zdržiava jej stará mama a vie len to, že jej matka R. Q. ml. sa na vlastnú žiadosť vrátila predčasne z liečenia drogovou závislosťou v Banskej Bystrici. Podľa jej slov je vyliečená.

Obecný úrad L. elektronicky dňa 15. 05. 2014 oznámil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, na základe oznámenia rodinného príslušníka (nevlastnej sestry starej matky maloletej E. Š.) a vlastných poznatkov nasledovné skutočnosti: Dieťa je tretí týždeň len v opatere prastarej matky P. P., 86 - ročnej. Nie je známe, kde sa matka dieťaťa R. Q. ml. zdržiava. Nie je známe, ani kde sa zdržiava jej stará matka R. Q.. Tieto informácie nevie poskytnúť ani prastará matka P. P., ani ďalší príbuzní. Podľa ich vedomostí, prastará matka je schopná zabezpečiť dieťaťu základnú starostlivosť, ako je strava, priemerný dohľad a hygiena. Nie je v jej silách zabezpečiť prípravu do školy a výchovu. Prastará matka zabezpečuje dieťaťu všetky potreby zo skromného dôchodku a s podporou jej staršej dcéry, nie s pomocou matky dieťaťa, alebo jeho starej matky. Podľa rodinných príslušníkov dieťa bolo v čase veľkonočných sviatkov u svojho biologického otca, kde bolo spokojné. Nebolo známe, kde sa počas týchto sviatkov zdržiavala matka a stará matka, vo L. neboli. Podľa slov matky jej spolužiaka, maloletá E. chodí často zo školy, čo je asi 5 km peši domov, nakoľko nemá finančné prostriedky na zakúpenie si cestovného lístka. Dieťa sa nám javí pomerne osamotené, používa v styku s rovesníkmi vulgarizmy, často je jej mimoškolská činnosť len hojďanie sa na hojdačke pri miestnom pohostinstve, alebo bicyklovanie. Nerešpektuje prosby dospelých (neprimerané - hlučné správanie na detskom ihrisku v tomto týždni). Pomoc v škole jej poskytuje matka spolužiaka, predavačka v obchode vo Vlachoch. Obec L. elektronicky dňa 23. 05. 2014 oznámila Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, že matka dieťaťa sa do L. vrátila po 3 týždňoch spoločne so svojou matkou a starou matkou dieťaťa. Údajne sa všetky tri (dieťa, matka a stará matka) po ukončení školského roka sťahujú späť do Liptovského Mikuláša. Dňa 09. 06. 2014 Obec L. elektronicky oznámila Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, že maloletá E. je opäť už druhý týždeň v starostlivosti len svojej 86 - ročnej prastarej matky. Pani P. P. trpí v súčasnosti bolesťami chrbtice, starostlivosť o dieťa ju podľa obce neúmerne zaťažuje, hoci si to neprizná. Rovnako náročné je vyžiť aj z jej asi 280,- eur dôchodku, čo ledva pokryje náklady pre jednu osobu. Obec L. nesúhlasí, aby dieťa počas letných prázdnin zostalo v starostlivosti prastarej matky, nakoľko táto ešte dlhuje svojej staršej dcére 600,- eur za uhlie, ktoré musela zakúpiť minulú jeseň a potrebuje si aspoň čiastočne z dôchodku našetriť na vykurovanie na nastávajúce zimné obdobie. Matka dieťaťa ani jej stará matka jej na vykurovanie počas zimy nijako neprispeli, pričom sa všetky v dome zdržiavali. Osobná návšteva domácnosti prebehla dňa 08. 06. 2014.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš dňa 11. 06. 2014 sa pokúsil vykonať šetrenie pomerov u matky maloletej na ul. X.Á. XXX/X Y.. Podľa záznamu o 10.30 hod. nik neotváral, o 12.45 hod. matka cez okno oznámila, že ich nevpuští do bytu, nakoľko odchádza do mesta. Zo záznamu bolo zistené, že nakoľko matka maloletej E. práve odchádzala do mesta, do bytu sa pracovníčky úradu práce, sociálnych vecí a rodiny nedostali. Matka nesúhlasí, aby E. bola umiestnená v krízovom centre, cez prázdniny bude E. spolu s matkou buď na Y., alebo u starej mamy vo L.. Matka nechápe, prečo ju pracovníčky úradu vyhľadali a čo riešia. Čiastkou 100,- eur mesačne prispieva starej mame, príjem

matky predstavuje výživné a dávky 177,- eur. Zamestnaná nie je. Matka nevie, ako dlho je u matky na Y.. Za E. chodí.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš dňa 11. 06. 2014 o 11.00 hod vykonal prešetrenie pomerov u otca maloletej na ul. P. XXX/X, K. R.. V čase návštevy bola doma matka p. Š.. Byt je vo vlastníctve matky otca dieťaťa. Pozostáva zo štyroch izieb. Domácnosť je vybavená vodou, elektrinou, hygienickým zariadením, vykurovaním. Pracovníčkam úradu práce, sociálnych vecí a rodiny poskytla informácie p. Š., ktorá býva doma každý druhý týždeň (robí v Rakúsku). E. chodí k starej matke Š.É. veľmi rada. Keď sa dialo niečo u susedov, to znamená u Kidov, pani Š. dali vedieť. Kým bývala s matkou v Žiline (Martine), rodina z otcovej strany s ňou nemala vôbec kontakt. Stará matky by súhlasila, aby E. a bývala u nich, ale vyjadriť sa musí otec. Matka povedala, že ide na 5 dní do Žiliny a odišla bez toho, aby dala o sebe vedieť 2,5 mesiaca. U starkej a otca mala určitý režim. E. bola vtedy spokojná a povedala starkej, že je to takto dobre. E. je podľa starkej Š.É. dobré, pokojné a poslušné dieťa.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš o prešetrení pomerov zo dňa 19. 06. 2014 bolo zistené, že v súčasnej dobe maloletá obýva murovaný rodinný dom v spoločnom osobnom vlastníctve jej prastarej matky P. P. a starej matky maloletej R. Q.. Pri dome je udržiavaná záhradka. Domácnosť pozostáva z jednej izby a priestrannej kuchyne. Vykurovanie je zabezpečené pecou na pevné palivo umiestnenou v kuchyni, ktorá slúži aj na prípravu stravy v zimných mesiacoch. Do domácnosti je zavedená elektrická energia a voda. Náklady spojené s chodom domácnosti hradí prastará matka. Na náklady spojené so stravovaním pre maloletú jej matka prispela za obdobie posledných troch mesiacov sumou 100,- eur. Nábytok v domácnosti je starší, ale zachovaný a funkčný. V izbe sú skrine na šatstvo, manželská posteľ a jedno samostatné lôžko. Celú domácnosť udržiava prastará mama maloletej vo vzornom poriadku a čistote, aj napriek svoju vysokému veku. V kuchyni je umiestnená kuchynská linka, stôl so stoličkami, pohovka a umývadlo na vykonávanie osobnej hygieny. Suché WC je vybudované von pri dome. Dňa 11. 06. 2014 bolo uskutočnené osobné šetrenie na adrese otca maloletej, bytom P. XXX/X K. R., ktorý obýva 4 - izbový byt so svojou matkou I. Š., rozvedenou sestrou a neterou. Byt je v osobnom vlastníctve otcovej matky. Je slnečný, neďávno zrekonštruovaný (okná, bytové jadro, podlahy). Domácnosť je vybavená novým, moderným nábytkom, udržiavaná v čistote. Vykurovanie je zabezpečené centrálnou spoločnou kotolňou v bytovom dome. Pripojený je na dodávky vody a elektrickej energie. Každý z členov rodiny má k dispozícii jednu izbu. Dennú časť bytu - obývaciu izbu a kuchyňu využívajú všetci členovia domácnosti spoločne. Mesačné náklady na chod domácnosti hradia spoločne. Rekonštrukciu bytu financovala matka otca maloletej I. Š., ktorá pracuje v Rakúsku. V byte sa zdržiava približne dva týždne v mesiaci. Vzťahy v rodiny podľa vyjadrenie p. Š. prítomnej počas osobného šetrenia sú u nich harmonické.

Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 6Pu/10/2014 bolo zistené, že dňa 11. 04. 2014 bola matka maloletej prevzatá do ústavnej zdravotnej starostlivosti na uzavretú časť psychiatrického oddelenia. Pacientku na psychiatrické oddelenie priviezla rýchlá zdravotná služba z dôvodu, že ju našla odpadnutú babka, pričom bola zmätená, dezorientovaná a neodpovedala na otázky. V čase príjmu bola stále dezorientovaná a ťažko sa s ňou spolupracovalo. Bola nevyhnutná aj jej fixácia v sieťovej posteli, ktorá trvala tri dni. Podľa vyjadrenia ošetrojúcej lekárky, matka dieťaťa trpí syndrómom závislosti od alkoholu a súčasne trpí zmiešanou poruchou osobnosti, pričom uvedená choroba sa u pacientky prejavuje abstinenčným syndrómom, pozáchvatovým stavom, je dezorientovaná a má spomalené psychomotorické tempo, pričom nemožno vylúčiť užívanie aj iných psychoaktívnych látok, nakoľko pacientka má sklony k nadužívaniu. Na psychiatrickom oddelení bola hospitalizovaná opakovane, pričom ošetrojúca lekárka uviedla, že určite je evidovaná aj v ambulancii psychiatra, avšak podľa jej názoru sa nelieči. Predpokladaný čas liečby na psychiatrickom oddelení uviedla ošetrojúca lekárka približne dva týždne. Matka pri liečbe, ktorá spočívala v podávaní medikamentov spolupracovala, pričom jej stav sa po nasadení liečby zlepšil. Bola orientovaná somaticky, stav bol v norme, bola pokojnejšia. Psychiatrické oddelenie Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš písomne dňa 02. 05. 2014 oznámilo súdu, že matka dieťaťa bola dňa 17. 04. 2014 prepustená z uzavretej časti psychiatrického oddelenia, keďže pominuli dôvody.

Centrum pre liečbu drogových závislostí v Banskej Bystrici elektronicky dňa 25. 06. 2014 oznámilo súdu, že matka dieťaťa bola hospitalizovaná v CPLDZ Banská Bystrica od 03. 02. 2014 do 28. 03. 2014.

MUDr. I. R. elektronicky dňa 25. 06. 2014 oznámila súdu, že matka dieťaťa je evidovaná na psychiatrickej ambulancii v Liptovskom Mikuláši, na psychiatrickej kontrole bola dňa 30. 04. 2014, viac na kontrole v roku 2014 nebola. Začiatkom roka 2014 bola na ústavnom liečení v Banskej Bystrici.

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 17. 03. 2014, č. k. 10P/2/2014-29 súd nariadil nad výchovou maloletej E. Š. dohľad, ktorý sa bude realizovať prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš jedenkrát mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia bolo zistené, že dôvodom na podanie podnetu na nariadenie výchovného opatrenia úradom práce bolo najmä správanie matky maloletej, ktorá mala problémy s požívaním alkoholu, odmietala ústavnú liečbu, pod vplyvom alkoholu sa u nej prejavovala agresivita. Uvedené skutočnosti mal súd preukázané najmä zo správ OOPZ Liptovská Sielnica, ako aj z obsahu pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 6Pu/10/34/2013 a 9Pu/6/2013. Matka maloletej sa z dôvodu požívania alkoholu psychiatricky liečila od 18. 04. 2013. U maloletej sa prejavovali výchovné problémy v škole, spočívajúce najmä vo fyzických útokoch na spolužiakov. V čase rozhodnutia súdu matka maloletej absolvovala ústavné protialkoholické liečenie a starostlivosť o maloletú zabezpečovala jej stará matka a prastará matka. V starostlivosti o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky. Zo správy ZŠ s MŠ L. mal súd preukázané, že správanie maloletej sa rapídne zlepšilo. Maloletá má pravidelnú školskú dochádzku, pripravuje sa na vyučovanie. Súd mal preukázanú potrebu nariadenia dohľadu nad výchovou maloletej, hoci sa matka maloletej v súčasnosti podrobuje ústavnej liečbe, vzhľadom na jej problémy s požívaním alkoholu v nedávnej minulosti a najmä jej správanie po požití alkoholu je potrebné, aby starostlivosť o maloletú bola pravidelne kontrolovaná. Nariadenie dohľadu bolo odôvodnené aj problémovým správaním maloletej v škole, ku ktorému dochádzalo v predchádzajúcom školskom roku.

V konaní, vedenom pod sp. zn. 10P/2/2014 Obvodné oddelenie PZ Liptovská Sielnica súdu oznámilo, že dňa 24. 3. 2013 bola hliadka vyslaná preveriť oznámenie P. P., ktorá uviedla, že jej vnučka R. Q.Á. sa správa agresívne a ohrozuje ich nožom. Po príchode hliadky bolo P. P. uvedené, že R. Q. sa nachádza v dome, spolu so svojou maloletou dcérou. Maloletá plakala, zranená nebola. Hliadke povedala, že matka sa vyhrážala vlastným zabitím a porezala sa na ruke. Matka maloletej na otázky hliadky neodpovedala, tvrdila, že sa nič nestalo, potom sa začala správať agresívne, preto bola prevezená na psychiatrické oddelenie v Liptovskom Mikuláši. Dňa 27. 8. 2013 bola hliadka vyslaná do Obce L., kde oznamovateľka R. Q. uviedla, že jej dcéra je pod vplyvom alkoholu a robí doma bordel. Po príchode hliadky im bolo oznámené, že R. Q.Á. odišla z domu s neznámym chlapom. Následne našli R. Q., ktorá bola pod vplyvom alkoholu a v zlom psychickom stave. Preto bola RZP prevezená na psychiatrické oddelenie. Obec L. súdu oznámila, že matka maloletej nemá v obci trvalý ani prechodný pobyt a zdržiava sa u svojej starej matky P.Ž. P.. V súčasnosti sa nachádza v liečebni pre drogovú závislosť v Banskej Bystrici, kde sa lieči pre problémy s alkoholom. Nie je im známe, ako často alkohol požívala, ani ako sa následne správala v rodine, nakoľko informácie od jej spolubývajúcich nemajú. Maloleté dieťa je citovo naviazané hlavne na svoju prastarú matku. Maloletú v obci vídavať v spoločnosti vrstovníkov. V správe o prešetrení pomerov v rodine maloletej zo dňa 6. 3. 2014 kolízny opatrovník maloletej uviedol, že maloletá spolu so svojou matkou, starou matkou a prastarou matkou obývajú rodinný dom vo vlastníctve starej a prastarej matky. Dom pozostáva z kuchyne, sociálneho zariadenia a jednej izby, ktorá slúži ako spáľeň. Maloletá má svoje lôžko. Zariadenie domácnosti je staré, avšak zachovalé, udržiavané v čistote. Celá domácnosť je udržiavaná vo vzornej čistote a poriadku. V okolí domu je pekne udržiavaná záhradka. Počas osobného šetrenia bola prítomná v domácnosti aj maloletá, ktorá bola po príchode zo školy vhodne a čisto oblečená, pôsobila pokojným dojmom. Bytové podmienky rodiny sú vyhovujúce pre zdravý vývin maloletej. Psychiatricka MUDr. I. R., , súdu oznámila, že matka maloletej sa u nej začala liečiť od 18. 04. 2013. Kontroly absolvovala dňa 24. 07. 2013, 07. 08. 2013, 11. 09. 2013, 19. 12. 2013. Liečebný režim dodržiavala. Mala vybavenú odbornú ústavnú liečbu v Banskej Bystrici, na ktorú pravdepodobne nastúpila.

Z obsahu spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 9Pu/6/2013 súd zistil, že dňa 24. 03. 2013 bola do ústavnej zdravotnej starostlivosti na uzavretú časť psychiatrického oddelenia prevzatá matka maloletej. Matka maloletej bola prijatá z dôvodu agresivity a suicidálnych proklamácií. Z obsahu spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 6Pu/34/2013, súd zistil, že dňa 15. 8. 2013 bola matka prevzatá do ústavnej zdravotnej starostlivosti na uzavretú časť psychiatrického oddelenia z dôvodu, že bola nájdená v silnej ebriete, bola verbálne aj fyzicky agresívna.

Podľa § 74 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku:

Pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a/, b/ Občianskeho súdneho poriadku:

Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby

aby platil výživné v nevyhnutnej miere,

odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 102 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku:

Ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadiť predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

V konaní, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, úkony podľa odseku 1 vykoná aj bez návrhu.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine:

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

V záujme účinnej ochrany práv nemožno vždy vyčkávať do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Pomery medzi účastníkmi konania často odôvodňujú, aby súd nariadil predbežné opatrenie. Zmyslom predbežných opatrení je zabezpečiť úpravu práv a povinností účastníkov v dobe, kedy súd vo veci samej doposiaľ nerozhodol a poskytnúť tak predbežnú (dočasnú) ochranu právam.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil matke R. Q., aby maloletú E. Š., nar. XX. XX. XXXX odovzdala do starostlivosti jej otca R. Š., keďže to vyžaduje ochrana záujmov dieťaťa. Primárnou povinnosťou každého rodiča je sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa (ust. § 28 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine). Matka maloletej E. je liečená v psychiatrickej ambulancii MUDr. I. R. v Liptovskom Mikuláši od 18. 04. 2013. V roku 2013 dodržiavala liečebný režim a dostavila sa na kontroly v určené dni. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 17. 03. 2014, č. j. 10P/2/2014-29 bol nariadený nad výchovou maloletej E. Š. dohľad, ktorý je realizovaný prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš jedenkrát za mesiac. Nariadeniu výchovného opatrenia predchádzalo podanie podnetu orgánu sociálno - právnej ochrany detí, z dôvodu správania matky maloletej, ktorá mala problémy s požívaním alkoholu, odmietala ústavnú liečbu, pod vplyvom alkoholu sa u nej prejavovala agresivita. Hoci v čase rozhodnutia súdu o nariadení dohľadu sa pomery na strane matky zlepšili (absolvovala ústavnú protialkoholickú liečbu a starostlivosť o maloletú zabezpečovali jej stará matka a prastará matka a v starostlivosti o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky), dohľad nad výchovou mal. E. bol potrebný vzhľadom na problémy matky s požívaním alkoholu v nedávnej minulosti a jej správanie po požití alkoholu. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že po rozhodnutí súdu o nariadení dohľadu bola matka maloletého dieťaťa dňa 11. 04. 2014 prevzatá na uzavretú časť psychiatrického oddelenia Liptovskej nemocnice s poliklinikou v Liptovskom Mikuláši. Bola privezená RZP z dôvodu, že doma ju našla babka odpadnutú, zmätenú, dezorientovanú. Neodpovedala na otázky. Z vyjadrenia ošetrojúcej lekárky na psychiatrickom oddelení vyplynulo, že matka trpí syndrómom závislosti od alkoholu a súčasne trpí zmiešanou poruchou osobnosti, pričom

uvedená choroba sa u pacientky prejavuje abstinenčným syndrómom, pozáchvatovým stavom, je dezorientovaná a má spomalené psychomotorické tempo. Súd zdôrazňuje, že hospitalizácia matky dieťaťa na psychiatrickom oddelení nie je ojedinelá. Ide o opakovanú hospitalizáciu, čo vyplýva zo spisov 6Pu/34/2013 a 9Pu/6/2013. I napriek tomu, že je nad starostlivosťou o maloletú E. nariadený dohľad, matka má naďalej problémy s požívaním alkoholu (v dôsledku závislosti na alkohole), ktoré vyústili do jej opakovanej hospitalizácie na psychiatrickom oddelení. Ani hospitalizácia matky v CPLDZ Banská Bystrica od 03. 02. do 28. 03. 2014 nevedla k náprave, vzhľadom na jej následnú hospitalizáciu na psychiatrickom oddelení v uzavretej časti a s poukazom na stav, v akom bola privezená. Podľa oznámenia Obce L. sa matka dieťaťa predčasne, na vlastnú žiadosť vrátila z liečenia, keďže je podľa vlastného úsudku vyliečená. Zo správ Obce L. vyplynulo, že maloletá E. bola v priebehu mesiaca máj 2014 v rozsahu troch týždňov a začiatkom júna minimálne počas dvoch týždňov len v starostlivosti jej prastarej matky P. P., ktorá má 86 rokov a trpí bolesťami chrbtice, pričom obec ani prastará matka maloletej nemali vedomosť o aktuálnom pobyte matky dieťaťa. Z uvedených skutočností mal súd osvedčené, že namiesto matky je starostlivosť o maloleté dieťa v prevažnej až úplnej miere realizovaná jej prastarou matkou maloletého dieťaťa, ktorá však nie je nositeľkou rodičovských práv a povinností a rovnako ani nevykonáva osobnú starostlivosť formou náhradnej rodinnej starostlivosti (ktorá môže byť určená len rozhodnutím súdu). Nositeľom rodičovskej zodpovednosti je rodič dieťaťa, ktorý je povinný sa sústavne a dôsledne starať o dieťa. Rodičovskú zodpovednosť nemôže prevziať iná ani blízka osoba, táto môže pomáhať rodičovi pri zabezpečení starostlivosti o dieťa. Vážnosť situácie na strane matky dieťaťa je umocnená skutočnosťou, že matka sa napriek jej problémom s alkoholom dostavila do psychiatrickej ambulancie v tomto roku len raz (30. 04.). Navyše v období blížiacich sa letných prázdnin je potrebné maloletej aktívne vyplniť voľný čas, čomu je potrebné prispôsobiť denný režim, venovať jej adekvátnu pozornosť a túto úlohu nemôže plniť ani prastará matka dieťaťa aj so zreteľom na jej vek a zdravotné problémy. Na základe vyššie uvedených skutočností mal súd preukázanú potrebu dočasnej úpravy pomerov, ktorá je v záujme maloletej E.. Preto súd predbežným opatrením nariadil matke, aby odovzdala maloletú E. do starostlivosti jej otca. Maloletá E. prostredie, v ktorom otec žije, pozná, s otcom, ako aj so svojou starou matkou (matkou otca dieťaťa) sa stretáva.

Odovzdanie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca je faktickým opatrením a predstavuje dočasnú úpravu, kým súd nerozhodne o definitívnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Rozhodovanie o ďalšej starostlivosti o maloleté dieťa bude predmetom dokazovania vo veci samej.

Súčasne súd uložil matke povinnosť platiť výživné na maloletú v nevyhnutnej miere, a to vo výške minimálneho výživného, určeného podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, v znení neskorších predpisov, t. j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov. Minimálne výživné je v súčasnosti vyčíslené sumou 27,13 eur mesačne. V tomto štádiu konania súd nemal zistené osobné, majetkové a zárobkové pomery matky v rozsahu, ktorý odôvodňuje uložiť matke platiť výživné nad rámec minimálneho výživného. Matka je povinná platiť výživné v určenej výške k rukám otca maloletého dieťaťa. Počiatok platenia výživného súd určil od nariadenia predbežného opatrenia, t. j. od 25. 06. 2014, keďže uznesenie o odovzdaní dieťaťa do starostlivosti v zmysle § 76 ods. 1 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku je, v zmysle § 75 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, vykonateľné dňom jeho nariadenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uznesenie o predbežnom opatrení podľa § 76 ods. 1 písm. b/ OSP je vykonateľné dňom jeho nariadenia.